

**АНАЛИЗА АНКЕТЕ О ПОТРЕБАМА ПРИВРЕДНИКА И УНАПРЕЂЕЊУ
САРАДЊЕ ПРИВРЕДЕ И ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ**

ОПШТИНА ПАРАЋИН

Одељење за локални економски развој

Јун 2022.

Садржај:

1. СВРХА И ЦИЉ ИСТРАЖИВАЊА.....	3
2. СТРУКТУРА УПИТНИКА.....	3
РЕЗУЛТАТИ АНКЕТЕ	3
2.1. САРАДЊА ЈАВНОГ И ПРИВАТНОГ СЕКТОРА	4
2.2. ЕФИКАСНОСТ СИСТЕМА ЗА ИЗДАВАЊЕ ГРАЂЕВИНСКИХ ДОЗВОЛА	9
2.3. ЛОКАЛНЕ ТАКСЕ И НАКНАДЕ	10
2.4. ПОДРШКА ЗАПОШЉАВАЊУ И УПРАВЉАЊЕ ЉУДСКИМ РЕСУРСИМА.....	12
ЗАКЉУЧАК.....	16

1. СВРХА И ЦИЉ ИСТРАЖИВАЊА

Одељење за локални економски развој општине Параћин спровело је истраживање о сарадњи привредника општине Параћин и локалне самоуправе. Током истраживања, на упитник је одговорио 51 испитаник.

Општина Параћин тежи ка томе да створи повољну пословну климу и уведе међународно признате стандарде. У току је процес сертификације наше општине за добијање БФЦ стандарда, као јединственог програма за евалуацију и унапређење услова пословања на локалном нивоу.

Циљ спровођења овог упитника јесте унапређење сарадње између локалне самоуправе и привредника у нашој општини. Сврха спровођења истраживања јесте стварање повољног пословног окружења и јачање јавно-приватног партнерства са циљем да се допринесе континуираном дијалогу кроз спровођење конкретних активности за локалну заједницу.

Кроз истраживање сагледаће се потребе привредника наше општине, како би локална самоуправа могла да допринесе унапређењу услова пословања у нашој општини.

За потребе Пословне заједнице припремљена је анализа резултата анкетираних привредника.

2. СТРУКТУРА УПИТНИКА

Упитник за привредне субјекте садржи питања отвореног и затвореног типа и укључује основне информације о послодавцу који попуњава упитник и још четири додатне целине и то:

1. Сарадња јавног и приватног сектора – 8 питања
2. Ефикасност система за издавање грађевинских дозвола – 4 питања
3. Локалне таксе и накнаде – 3 питања
4. Подршка запошљавању и управљање људским ресурсима- 10 питања

РЕЗУЛТАТИ АНКЕТЕ

На упитник је одговорило 51 испитаника који припадају пословној заједници општине Параћин и то : 24 привредних субјеката и 27 предузетника.

График 1: Структура испитаника

Извор: Анкете

2.1. САРАДЊА ЈАВНОГ И ПРИВАТНОГ СЕКТОРА

Да ли сте икада имали било какве контакте са руководством града/општине (контакт са градоначелником, учешће у Привредном савету, економском форуму, радној групи за израду стратегије и сл.)?

Од 51 испитаника, 37,25% је одговорило да је имало контакт са руководством општине, док је 62,75% одговорило да није имало контакт са руководством, општине. Одговори испитаника који су остварили контакте са руководством општине су учешће у Привредном савету општине, сарадња око планова и пројеката, одржавање путне инфраструктуре и подстицање и проширење парцела и инвестирање.

График 2: Сарадња привреде са руководством општине

Извор: Анкета

Оцена сарадње привредника са одређеним институцијама (5-Изузетно, 4-Добро, 3- Задовољава, 2 – Лоше , 1- Без мишљења)

- Председник општине
- Скупштина/Веће
- Канцеларија за локални економски развој
- Национална служба за запошљавање
- Општински услужни центар
- Привредна комора

Изузетну сарадњу са председником општине има 31,37 % испитаника , добру сарадњу са председником општине има 15,69% испитаника, лошу сарадњу са председником општине има 3,92% испитаника, без мишљења је 23,52 % испитаника, док на питање није одговорило 25,49% испитаника.

График 3: Оцена сарадње председника општине и привреде

Извор: Анкета

Привредници су оценили Скупштину и веће са изузетном сарадњом 23,53%, добру сарадњу има 11,76%, одговор задовољава дало је 5,88% испитаника, лошу сарадњу има 1,96% испитаника, без мишљења о Скупштини и већу је 31,37%, док није дало одговор на питање 25,49% испитаника.

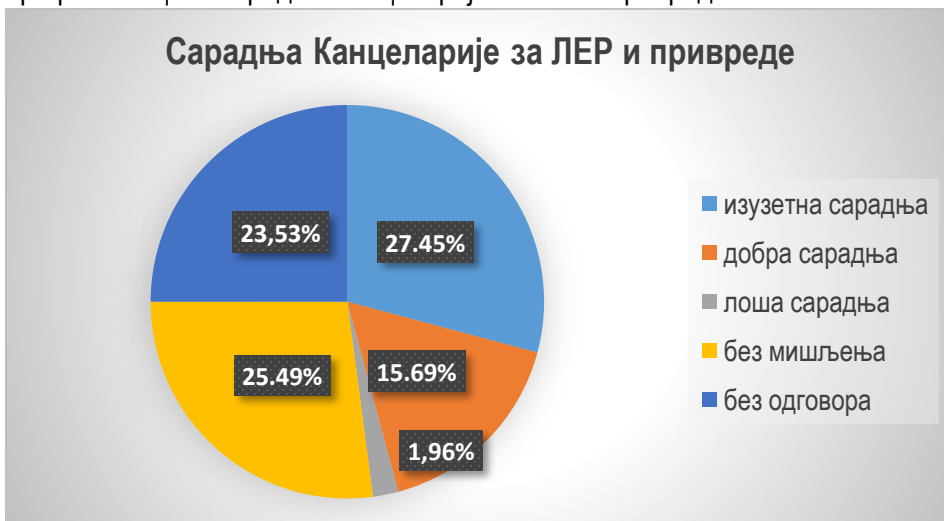
График 4: Оцена сарадње скупштине општине и општинског већа са привредом

Извор: Анкета

Изузетну сарадњу са Канцеларијом за ЛЕР има 27,45% испитаника, добру сарадњу има 15,69% испитаника, одговор задовољава дало је 5,88% испитаника, лошу сарадњу има 1,96% испитаника, без мишљења је 25,49%, док на питање није одговорило 23,53% испитаника.

График 5: Оцена сарадње Канцеларије за ЛЕР и привреде

Извор: Анкета

Националну службу за запошљавање, привредници су као изузетну сарадњу оценили 33,33% испитаника, добру сарадњу има 17,65% испитаника, одговор задовољава дало је 9,80% испитаника, без мишљења је 17,65% испитаника, док је без одговора 21,57% испитаника.

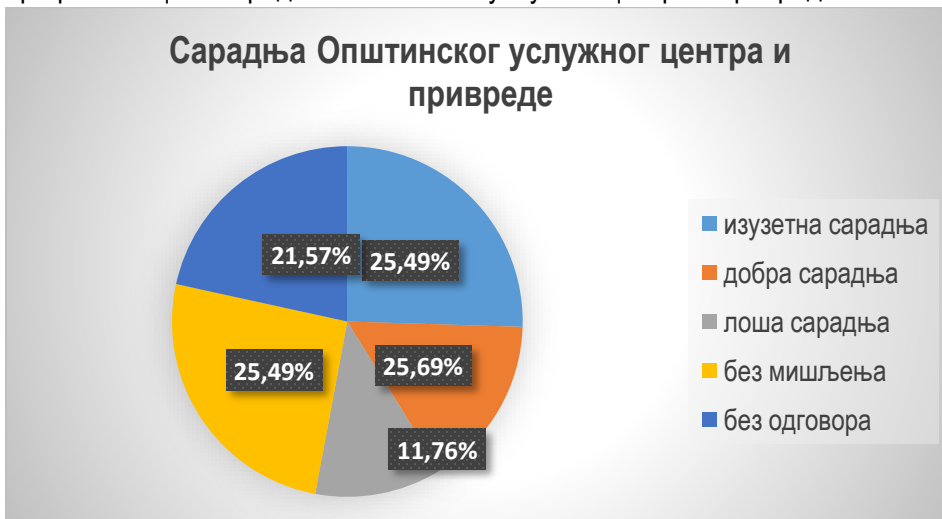
График 6: Оцена сарадње Националне службе за запошљавање и привредника

Извор: Анкета

Изузетну сарадњу са општинским услужним центром има 25,49% испитаника, добру сарадњу има 15,69% испитаника, задовољно је сарадњом 11,76% испитаника, без мишљења је 25,49% испитаника, док одговор на питање није дало 21,57% испитаника.

График 7: Оцена сарадње Општинског услужног центра и привреде

Извор: Анкета

Привредну комору, оценили су изузетном сарадњом 17,65% испитаника, добру сарадњу има 13,72% испитаника, задовољни су сарадњом 7,85% испитаника, лошу сарадњу има 1,96% испитаника, без мишљења је 27,45% испитаника, док одговор на питање није дало 31,37% испитаника.

График 8: Оцена сарадње Привредне коморе и привреде

Извор: Анкета

Који је највећи проблем у раду институција?

Као највеће проблеме у раду институција привредници су навели мањак радне снаге, недовољно унапређену комуникацију општине и локалних предузећа, нема запошљавања на неодређено, компликовани прописи и неажурност у доношењу решења, кашњење у добијању повратне информације, недостатак финансија,

Да ли су неке од предложених иницијатива пословног сектора позитивно решене? Ако је одговор ДА, наведите о којим иницијативама је реч?

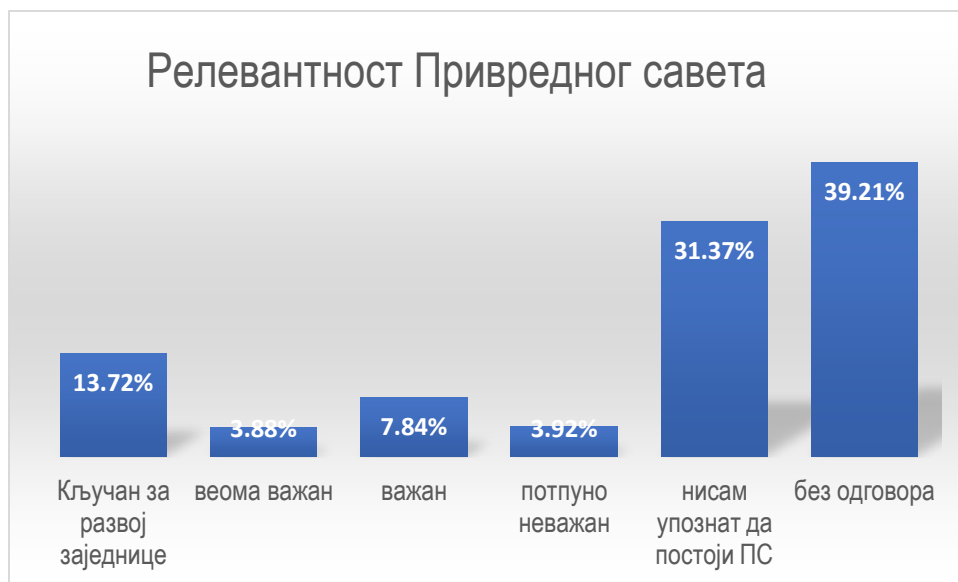
Као предложене иницијативе привредници су навели побољшање привредног амбијента, стварање услова за бржи развој привреде и тржишта на територији општине Параћин, решавање комуналних проблема, уважени су предлози привредника по питању решавања путне инфраструктуре у Дреновцу.

Уколико постоји, колико је Привредни савет релевантан и признат као значајан фактор у вашем окружењу? (1-нисам упознат да ли постоји привредни савет, 2- потпуно неважно, 3-важно, 4-веома важно, 5-кључно за развој заједнице)

Привредници у вези привредног савета и његове релевантности и значајности у општини Параћин, одговорили са 13,72% да је привредни савет кључан за развој заједнице, веома важан 3,88%, важан 7,84%, потпуно неважан 3,92%, нису упознати да постоји привредни савет 31,37%, док на питање нису одговорили 39,21%.

График 9: Мишљење привреде о важности постојања Привредног савета

Извор: Анкета

Мишљење о квалитету услуга које пружа ЈЛС: (5-Изузетно, 4-Добро, 3- Задовољава, 2 – Лоше , 1- Без мишљења)

Понуда локација и зграда за пословање: Изузетно 6,69%, добро 34,50%, задовољава 15,68%, лоше 1,96%, без мишљења 21,57%, без одговора 19,6%.

Одржавање путева: Изузетно 3,92%, добро 31,37%, задовољава 13,72%, лоше 21,57%, без мишљења 11,76%, без одговора 17,66%

Подршка МСП: Изузетно 5,88%, добро 29,42%, задовољава 9,80%, лоше 5,88%, без мишљења 31,37%, без одговора 17,65%.

Регистровање и пререгистрација предузећа: Изузетно 23,54%, добро 29,42%, задовољава 9,80%, лоше 1,96%, без мишљења 19,60%, без одговора 15,68%

Развој путне инфраструктуре: Изузетно 3,92%, добро 37,26%, задовољава 21,58%, лоше 9,8%, без мишљења 15,68%, без одговора 11,76%.

2.2. ЕФИКАСНОСТ СИСТЕМА ЗА ИЗДАВАЊЕ ГРАЂЕВИНСКИХ ДОЗВОЛА

Да ли сте се у последње време бавили градњом или проширењем Ваших пословних објеката?

Везано за градњу и проширење пословних објеката одговор да дало је 31,37% испитаника, није се бавило градњом и проширењем пословних објеката 66,66% испитаника, док је 1,96% испитаника остало уздржано.

График 10: Градња и проширење пословних објеката

Извор: Анкета

Уколико је одговор ДА, да ли сте задовољни ефикасношћу (временом добијања грађевинске дозволе)?

Од 31,37% испитаника који су се бавили градњом и проширењем углавном су задовољни ефикасношћу и временом добијања грађевинске дозволе.

Уколико је одговор ДА, да ли можете да наведете нека позитивна искуства приликом издавања?

Као позитивна искуства приликом издавања, привредници наводе брзину и љубазност.

Да ли сте се сусрели са неким препрекама приликом издавања грађевинских дозвола, ако јесте, које су то препреке?

Као препреке приликом издавања грађевинских дозвола није навео ниједан привредник.

2.3. ЛОКАЛНЕ ТАКСЕ И НАКНАДЕ

Како бисте оценили: (1- нимало нисам задовољан/на, 2- нисам задовољан/на, али примећујем побољшања 3- задовољан/на сам, али има још простора за побољшања 4- веома сам задовољан/на, 5-без мишљења)

Просторни план:

- 1- нимало нисам задовољан/на, 1,96%
- 2- нисам задовољан/на, али примећујем побољшања, 1,96%
- 3- задовољан/на сам, али има још простора за побољшања, 34,32%
- 4- веома сам задовољан/на, 18,63%
- 5- без мишљења, 27,45%

Нису одговорили на питање: 15,68%

Регулациони планови

- 1- нимало нисам задовољан/на, 1,96%
- 2- нисам задовољан/на, али примећујем побољшања, 1,96%
- 3- задовољан/на сам, али има још простора за побољшања, 34,31%
- 4- веома сам задовољан/на, 13,72%
- 5- без мишљења, 27,45%

Нису одговорили на питање: 20,60%

Ефикасност процедура издавања дозвола на локалном нивоу

- 1- нимало нисам задовољан/на, 1,96%
- 2- нисам задовољан/на, али примећујем побољшања, 3,92%
- 3- задовољан/на сам, али има још простора за побољшања, 34,3%
- 4- веома сам задовољан/на, 17,65%
- 5- без мишљења, 25,49%

Нису одговорили на питање: 16,68%

Ефикасност процедура издавања дозвола на вишим нивоима власти

- 1- нимало нисам задовољан/на, 3,92%
- 2- нисам задовољан/на, али примећујем побољшања, 5,88%
- 3- задовољан/на сам, али има још простора за побољшања, 29,41%
- 4- веома сам задовољан/на, 17,65%
- 5- без мишљења, 26,46%

Нису одговорили на питање: 16,66%

Доступност информација о поступку издавања свих потребних дозвола на веб сајту-у локалне самоуправе

- 1- нимало нисам задовољан/на, 1,96%
- 2- нисам задовољан/на, али примећујем побољшања, 3,92%
- 3- задовољан/на сам, али има још простора за побољшања, 2,57%
- 4- веома сам задовољан/на, 24,51%
- 5- без мишљења, 50,39%

Нису одговорили на питање: 16,65%

Информације о доступним локацијама за инвестирање

- 1- нимало нисам задовољан/на, 3,92%
- 2- нисам задовољан/на, али примећујем побољшања, 3,92%
- 3- задовољан/на сам, али има још простора за побољшања, 30,4%
- 4- веома сам задовољан/на, 15,68%

5- без мишљења, 29,41%
Нису одговорили на питање: 16,67%

Доступност водича, упутстава и формулара за инвеститоре

1- нимало нисам задовољан/на, 1,96%
2- нисам задовољан/на, али примећујем побољшања, 3,92%
3- задовољан/на сам, али има још простора за побољшања, 30,39%
4- веома сам задовољан/на, 19,60%
5- без мишљења, 23,53%
Нису одговорили на питање: 20,59%

Шта бисте препоручили вашим локалним властима у смислу креирања локалне политике такси и накнада?

Привредници који су дали одговор на ово питање, имали су препоруке у смислу креирања локалне политике такси и накнада и то: таксе и накнаде креирати у складу са ситуацијом и околностима у привреди, саветују снижавање цена такси и накнада, ефикасније издавање решења и потребних уверења, побољшање наплате, заштиту легалних трговаца у односу на нелегалне.

Шта бисте препоручили вашим локалним властима у смислу креирања адекватне политике подстицаја/умањења такси, субвенција за пословни сектор?

Привредници који су дали препоруке у смислу креирања адекватне политике подстицаја/умањења такси и субвенција за пословни сектор саветују увођење субвенција за почетнике, смањење закупа јавног простора, снижавање такси.

2.4. ПОДРШКА ЗАПОШЉАВАЊУ И УПРАВЉАЊЕ ЉУДСКИМ РЕСУРСИМА

Колико Ваша фирма броји запослених?

- 1) до 5 -
- 2) 5-20 -
- 3) 20-50 -
- 4) 50-100 -
- 5) више од 100

Везано за број радника у фирмама привредници највише имају до 5 радника и то њих 47,06%, од 5-20 радника има 31,37%, од 20-50 радника има 3,92%, од 50-100 радника има 5,88 % испитаника, више од 100 радника има 7,84% испитаника, док одговор није дало 3,92% испитаника.

Структура запослених по степену стручне спреме:

- 1) I
- 2) II
- 3) III
- 4) IV

- 5) V
- 6) VI
- 7) VII

Привредници који су учествовали у истраживању углавном имају запослене који су четврти степен стручне спреме. То су најчешће производна предузећа и радници који су запослени у производњи (од којих постоји и део радника који је други и трећи степен стручне спреме) . Предузећа која имају велики број радника углавном имају запослене са шестим и седмим степеном стручне спреме.

Мишљење о квалитету радне снаге у Вашој фирми

- 1) Изузетно
- 2) Добро
- 3) Задовољава
- 4) Лоше

Изузетно мишљење о квалитету радне снаге у фирми има 33,33% испитаника, добро мишљење има 39,21% испитаника, задовољава 19,61% испитаника, лоше мишљење има 1,96%, док на питање о квалитету радне снаге у фирми није одговорило 5,88% испитаника.

Који профили радника ће вам бити потребни (у смислу степена квалификације и занимања)?

Привредници су углавном навели да су им потребни профили радника четвртог степена стручне спреме и то: машинбравари, трговци, конобари, кувари, занатлије, техничка струка. Од високе стручне спреме, потребни су грађевински инжењери, архитекте, пројектанти, инструктори вожње, професори страног језика, естетичари.

Да ли тренутно тржиште радне снаге задовољава потребе ваше компаније?

Тржиште радне снаге углавном задовољава потребе компанија које су учествовале у истраживању и то: 66,67 % дало је одговор ДА, 29,41% дало је одговор НЕ, док 3,92% није дало одговор на питање.

Уколико је одговор НЕ, зашто?

Испитаници сматрају да је слабо интересовање и заинтересованост радне снаге и да ће у будуће доћи до проблема приликом проналаска нових радника.

Проналазак нових радника

- 1) Немамо проблема са проналажењем нове радне снаге
- 2) Имамо потешкоће у проналаску радника специфичних професија
- 3) Сматрамо да ћемо у будућности имати проблем проналаска радника одређених квалификација

Привредници на ово питање имају подељена мишљења. Трећина нема проблема са проналажењем нове радне снаге, друга трећина има потешкоће у проналаску радника неких специфичних професија, док остатак сматра да ће у будућности имати проблем проналаска радника одређених квалификација,

Како бисте се изјаснили о ценама, а како о квалитету комуналних услуга и инфраструктуре у вашој општини: (1 – цене су превисоке, 2 – цене су донекле реалне, 3-цене су сасвим реалне, 4- цене су ниске, 5- без мишљења)

- 1) Водоснабдевање
  1. цене су превисоке 13,72%
  2. цене су донекле реалне 17,65%
  3. цене су сасвим реалне 37,25%
  4. цене су ниске 5,88%
  5. без мишљења 13,72%
  6. без одговора 11,76%
- 2) Канализација
  1. цене су превисоке 13,72%
  2. цене су донекле реалне 13,72%
  3. цене су сасвим реалне 35,29%
  4. цене су ниске 3,92%
  5. без мишљења 19,61%
  6. без одговора 13,72%
- 3) Одношење смећа
  1. цене су превисоке 13,72%
  2. цене су донекле реалне 25,49%
  3. цене су сасвим реалне 25,49%
  4. цене су ниске 11,76%
  5. без мишљења 11,76%
  6. без одговора 11,76%
- 4) Грејање
  1. цене су превисоке 15,69%
  2. цене су донекле реалне 11,76%
  3. цене су сасвим реалне 23,53%
  4. цене су ниске 0%
  5. без мишљења 15,69%
  6. без одговора 33,33%
- 5) Услуге превоза
  1. цене су превисоке 21,58%
  2. цене су донекле реалне 7,84%
  3. цене су сасвим реалне 19,6%
  4. цене су ниске 7,84%
  5. без мишљења 17,65%
  6. без одговора 25,49%
- 6) Електрична енергија
  1. цене су превисоке 43,14%
  2. цене су донекле реалне 17,65%
  3. цене су сасвим реалне 15,69%
  4. цене су ниске 5,88%

- 5. без мишљења 3,92%
- 6. без одговора 13,72%
- 7) Телекомуникације
  - 1. цене су превисоке 29,41%
  - 2. цене су донекле реалне 15,69%
  - 3. цене су сасвим реалне 23,53%
  - 4. цене су ниске 3,92%
  - 5. без мишљења 15,69%
  - 6. без одговора 11,76%
- 8) Локална путна инфраструктура
  - 1. цене су превисоке 9,86 %
  - 2. цене су донекле реалне 17,65%
  - 3. цене су сасвим реалне 21,5%
  - 4. цене су ниске 0%
  - 5. без мишљења 23,53%
  - 6. без одговора 27,46%
- 9) Снабдевање гасом
  - 1. цене су превисоке 19,6%
  - 2. цене су донекле реалне 13,72%
  - 3. цене су сасвим реалне 21,57%
  - 4. цене су ниске 5,88%
  - 5. без мишљења 19,6%
  - 6. без одговора 19,6%

На који начин би ЈЛС могла побољшати доступност и квалитет инфраструктуре и комуналних услуга?
Привредници као побољшање доступности и квалитета инфраструктуре и комуналних услуга наводе побољшање путне мреже, презентација на сајту, запошљавање стручних лица, повећање улагања у инфраструктуру, повећање броја шалтера, смањење цена.

Генерално мишљење о граду као месту за пословање

Привредници су углавном задовољни градом као местом за пословање. Неки наводе као негативну ствар одлив становништва из града и мањак већих компанија. Као предност наводе одличну локацију и коректан пословни амбијент.

Генерално мишљење о квалитету живота у граду

Привредници су углавном задовољни и квалитетом живота у граду.

Генерално мишљење о локалној самоуправи

Привредници у највећем броју имају похвале за рад локалне самоуправе.

ЗАКЉУЧАК

Овим истраживањем можемо сагледати опште утиске привредника на територији општине Параћин у вези са сарадњом са локалном самоуправом, као и њихову перцепцију одређених предности и недостатака у пословном окружењу. Подаци сакупљани из репрезентативног узорка, односно 51 испитаника, нам пружају могућност да ближе сагледамо квалитет самих услуга која локална самоуправа пружа, као и да уочимо и отклонимо евентуалне проблеме и недостатке уколико постоје. Анализирајући податке из истраживања, можемо видети задовољство привредника радом локалне самоуправе, али и незадовољство због висине цена енергената. Због повећаног броја одласка млађе популације последњих деценија, привредници се сматрају једним од кључних фактора како за економску, тако и за демографску будућност општине Параћин, и зато је побољшање пословног окружења један од главних циљева локалне самоуправе.

У вези сарадње јавног и приватног сектора, као првог дела истраживања, привредници који су имали контакт са општинским руководством и осталим службама релевантним за привреду, углавном имају изузетну и добру сарадњу, док су привредници који нису имали контакт са руководством и другим релевантним институцијама углавном били без одговора и мишљења.

У складу са сарадњом привреде и руководством општине, општина ће у будуће квартално организовати „Дан отворених врата“ за привреднике општине Параћин, у циљу унапређења сарадње јавног и приватног сектора.

Привредници су имали похвале на брзо решавање проблема везаних за путни инфраструктуру али су и предложили већу ажурност у доношењу решења и добијању повратних информација од стране институција.

Велики број привредника није упознат са постојањем Привредног савета, па ће локална самоуправа у будуће, бити отворена за сва питања привредника и могућа прикључивања у Привредни савет.

У вези са другим делом анкете, везаним за ефикасност система за добијање грађевинских дозвола, привредници који су се у скорије време бавили градњом и проширивањем, били су задовољни сарадњом и похвалили су брзину и љубазност службеника.

У складу са трећим делом, локалне таксе и накнаде, привредници су имали препоруке у виду снижавања цена такси и накнада у будућем периоду и углавном су имали примедбе на високу цену енергената.

У вези са подршком запошљавању и управљању људским ресурсима привредници сматрају да ће им у будућности највише бити потребни радници четвртог степена стручне спреме и то: машинбравари, трговци, конобари, кувари, занатлије, техничка струка. Од високе стручне спреме, сматрају да ће им бити потребни грађевински инжењери, архитекте, пројектанти, инструктори вожње, дипломирани економисти, професори страног језика.

Привредници сматрају да је слабо интересовање радне снаге и да ће се у будуће наћи у проблему приликом проналажења нових радника специфичних професија и одређених квалификацијама.

Локална самоуправа ће тежити у будућности да профиле по средњим школама формира у складу са инвестицијама и потребама привреде.